

សម្រាប់ការចេញផ្សាយភ្លាមៗ

គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គជំរុញការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកប្រកបដោយទំនួលខុសត្រូវ

ទីក្រុងវៀងចន្ទ ប្រទេសឡាវ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២៣៖ ថ្ងៃនេះ គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (ហៅកាត់ថា MRC) បានចេញផ្សាយឯកសារសំខាន់ៗចំនួនពីរ ក្នុងគោលបំណងបង្កើនផលប្រយោជន៍ជាអតិបរិមា ពីគម្រោងទំនប់វារីអគ្គិសនី និងការអភិវឌ្ឍផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានទឹក ខណៈចង់កាត់បន្ថយអោយដល់កម្រិតទាបបំផុតនូវផលប៉ះពាល់គ្រោះថ្នាក់ធំៗនានា ដែលមានលើបរិស្ថាននិងប្រជាជនរាប់លានអ្នក ដែលរស់នៅតាមដងទន្លេដ៏ធំជាងគេបំផុតក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។

ជាពិសេស MRC បានបោះពុម្ពផ្សាយគោលការណ៍ណែនាំចំនួនពីរច្បាប់ សម្រាប់ជួយអ្នកអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យគម្រោងរបស់ពួកគេកាន់តែមានចីរភាព ក្នុងនោះរួមមាន [សេចក្តីណែនាំបឋមស្តីពីការរៀបចំប្លង់សាងសង់ទំនប់ក្នុងអាងទន្លេមេគង្គដែលបានដាក់ស្នើ](#) ([Preliminary Design Guidance for Proposed Mainstream Dams in the Lower Mekong River Basin](#) ហៅកាត់ថា PDG) និង [គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថានឆ្លងដែន](#) ([Guidelines for Transboundary Environmental Impact Assessment in the Lower Mekong River Basin](#) ហៅកាត់ថា TbEIA) ។

ក្នុងអំឡុងពិធីសម្ពោធដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ឯកសារខាងលើ បណ្ឌិត អានុល័ក គិធិយួន (Anoulak Kittikhoun) នាយកប្រតិបត្តិ MRC បានលើកឡើងថា “ប្រទេសសមាជិកទាំងបួនយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់ពីការកើនឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមដែលទន្លេមេគង្គកំពុងជួបប្រទះដោយសារវាកំពុងតែមានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំង។ ហេតុដូច្នេះ ទើបសំណុំឯកសារទាំងពីរនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ និងដាក់អោយប្រើប្រាស់ទាន់ពេលវេលាដោយវាបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏មុតមាំ និងកិច្ចប្រឹងប្រែងរួមនៃបណ្តាលប្រទេសជាសមាជិករបស់ MRC ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់តំបន់ទាំងមូល” ។

លោកបណ្ឌិត បានបន្ថែមថា “ខណៈដែលប្រទេសនីមួយៗមានជាស្រេចនូវប្រព័ន្ធនីយ័តកម្មថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការសាងសង់ និងប្រតិបត្តិការទំនប់វារីអគ្គិសនីក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន យើងមិនមានសំណុំគោលការណ៍រួមណាមួយដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងផលប៉ះពាល់ឆ្លងដែនរបស់គម្រោងណាមួយទេ។ ឥឡូវនេះ យើងមានយុទ្ធសាស្ត្ររួមគ្នានិងថ្មីបំផុត សម្រាប់គ្រប់គ្រងធនធានទឹករួមរបស់យើង” ។

PDG ចាស់ដែលបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំ២០០៩ គ្របដណ្តប់ច្រើនលើទិដ្ឋភាពផ្នែកបច្ចេកទេស នៃការសាងសង់ និងប្រតិបត្តិការទំនប់ តួយ៉ាង ធារាសាស្ត្រ ចរាចរកំណកករ ភូគព្ភសាស្ត្រ គុណភាពទឹក អេកូឡូស៊ីក្នុងទឹក ត្រីនិងជលផល សុវត្ថិភាពទំនប់ និងនាវាចរណ៍។

PDG ថ្មីនេះជាឯកសារដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព មានរួមបញ្ចូលនូវផលប៉ះពាល់ផ្នែកជលសាស្ត្រ និងសង្គមសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងលើសហគមន៍តាមដងទន្លេ និងជីវភាព របស់ពួកគាត់។

ជាមួយនឹងបម្រែបម្រួលជាច្រើនដែលកើតមាននាពេលថ្មីៗនេះ គម្រោងទំនប់ចំនួន១១ កំពុងត្រូវបានស្នើសាងសង់តាមដងទន្លេមេគង្គ និងគម្រោងចំនួនពីរបានដំណើរការរួចជាស្រេច។ ប្រទេសជាសមាជិក MRC បានសិក្សារៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងទំនប់វារីអគ្គិសនី និងបានទទួលនូវ ឧទាហរណ៍ និងការអនុវត្តល្អៗពីជុំវិញពិភពលោក។ បន្ទាប់ពីការចរចាអស់រយៈពេល៤ ឆ្នាំ ក្នុងចំណោម ប្រទេសជាសមាជិក អ្នកអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង និងក្រុមភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត PDG ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដោយបានដាក់បញ្ចូលនូវចំណេះដឹងថ្មីបំផុត ពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខតិកៈនៃការរៀបចំប្លង់សាងសង់ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថានឆ្លងដែនគឺជាយន្តការដែលមានលក្ខណៈរសើប ដោយសារពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីថ្នាក់ជាតិ។ ដូច្នេះហើយទើបគេត្រូវចំណាយពេលយ៉ាងយូរដើម្បីសម្រេច ចេញនូវឯកសារនេះ។ ខណៈដែលប្រទេសនីមួយៗ មានការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់របស់ខ្លួន ដើម្បីកំណត់ពី ផលប៉ះពាល់របស់គម្រោងមួយលើធារាសាស្ត្រក្នុងស្រុក នាវាចរណ៍ ការរុករកដី វារីវប្បកម្ម និងតំបន់ផ្សេង ទៀត ឯកសារវាយតម្លៃនេះ គឺជាបឋមគំហើញ និងជាយន្តការមួយដែលនឹងជួយបម្រើផលប្រយោជន៍ ឱ្យតំបន់ និងកសាងទំនុកចិត្ត ការប្រឹក្សាយោបល់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ។

ឧបមាថាប្រទេសជិតខាងមួយ ប្រមើលឃើញថាគម្រោងមួយ មិនថាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ឬនាវាចរណ៍ ខ្នាតធំ អាចនឹងមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានឆ្លងដែន។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អាចរួមគ្នាប្រើប្រាស់ យន្តការក្នុងTbEIA ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យជាមូលដ្ឋាន វាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់ និងផ្តល់អនុសាសន៍ដោយ ផ្នែកលើភស្តុតាងជាក់ស្តែង។

បណ្ឌិត គិធិយួន បានបន្តថ្លែងថា “ ការដឹកនាំនៃប្រទេសជាសមាជិកទាំងបួនសាកសមនឹងទទួលបាន ការកោតសរសើរ ដោយពួកគេបានបោះជំហាន ឈានឆ្ពោះទៅមុខដោយក្តាហាន ក្នុងការអនុវត្ត និងសាក ល្បងគោលការណ៍ទាំងនេះនៅក្នុងពិភពពិតប្រាកដ ដោយសារលក្ខណៈសម្បត្តិទាំងនេះ មិនមានវត្តមាន ច្រើនតាមអាងទន្លេរួម នៅជុំវិញពិភពលោកនោះទេ” ។

កំណត់សម្គាល់សម្រាប់និពន្ធនាយក៖

គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ គឺជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយ ដែលបានបង្កើតឡើង នៅឆ្នាំ១៩៩៥ ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងជួយសម្របសម្រួលការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គប្រកបដោយចីរភាព។ ស្ថាប័ននេះបំពេញតួនាទីជាវេទិកាថ្នាក់តំបន់សម្រាប់ការទូតទឹក ក៏ដូចជាជាមជ្ឈមណ្ឌលប្រមូលផ្តុំចំណេះដឹង ដោយអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទន្លេមេគង្គ ក្នុងចំណោមប្រទេសកម្ពុជា ថៃ ឡាវ និងវៀតណាម។

- ចប់ -

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

លោក ឡុង យូផេង
មន្ត្រីផ្នែកសារព័ត៌មាន
លេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
អ៊ីម៉ែល៖ youpheng@mrcmekong.org
ទូរស័ព្ទដៃ៖ +៨៥៦ ២០ ៩៣ ៤៤៤ ១០៣

###